

Regeringens proposition

2005/06:121

Prop. 2005/06:121

Förlängning av övergångstiden för vissa finansieringsföretag

Prop.
2005/06:121

Regeringen överlämnar denna proposition till riksdagen.

Stockholm den 2 mars 2006

Bosse Ringholm

Sven-Erik Österberg
(Finansdepartementet)

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås att vissa företag skall få fortsätta att driva finansieringsrörelse till utgången av juni månad år 2008 utan krav på tillstånd enligt lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse. Detta sker genom en ändring av en övergångsbestämmelse i lagen (2004:298) om införande av lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse.

De företag som berörs är företag som tillhandahåller finansiering i samband med avsättning av tjänster som erbjuds eller varor som framställs eller säljs av annat företag i samma koncern eller motsvarande utländska företagsgrupp, förutsatt att koncernen eller företagsgruppen inte har som huvudsakligt ändamål att driva finansiell verksamhet och att företaget bara indirekt via ett företag med vilket det finns ett nära samband tar emot återbetalningspliktiga medel från allmänheten.

Skälet till förlängningen är att ytterligare tid krävs för beredning av frågan och utarbetande av ett eventuellt lagförslag. I avvaktan härpå bör giltighetstiden för övergångsbestämmelsen förlängas med två år.

Lagändringen föreslås träda i kraft den 1 juli 2006.

1	Förslag till riksdagsbeslut.....	3
2	Lagtext.....	4
2.1	Förslag till lag om ändring i lagen (2004:298) om införande av lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse	4
3	Ärendet och dess beredning.....	5
4	Förlängning av övergångstiden	6
4.1	Bakgrund.....	6
4.2	Förlängning av övergångstiden.....	8
5	Ekonomiska konsekvenser	9
6	Ikraftträdande	10
	Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 2 mars 2006	11

1 Förslag till riksdagsbeslut

Prop. 2005/06:121

Regeringen föreslår att riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2004:298) om införande av lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse.

2.1 Förslag till lag om ändring i lagen (2004:298) om införande av lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse

Härigenom föreskrivs att 29 § lagen (2004:298) om införande av lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

29 §

Till och med den 30 juni 2006 behövs inte tillstånd enligt lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse för finansieringsrörelse som drivs av ett företag som tillhandahåller finansiering i samband med avsättning av tjänster som erbjuds eller varor som framställs eller säljs av annat företag i samma koncern eller motsvarande utländska företagsgrupp, förutsatt att koncernen eller företagsgruppen inte har som huvudsakligt ändamål att driva finansiell verksamhet och att företaget bara indirekt via ett företag med vilket det finns ett nära samband tar emot återbetalningspliktiga medel från allmänheten.

Till och med den 30 juni 2008 behövs inte tillstånd enligt lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse för finansieringsrörelse som drivs av ett företag som tillhandahåller finansiering i samband med avsättning av tjänster som erbjuds eller varor som framställs eller säljs av annat företag i samma koncern eller motsvarande utländska företagsgrupp, förutsatt att koncernen eller företagsgruppen inte har som huvudsakligt ändamål att driva finansiell verksamhet och att företaget bara indirekt via ett företag med vilket det finns ett nära samband tar emot återbetalningspliktiga medel från allmänheten.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2006

Enligt en övergångsbestämmelse som gäller till och med halvårsskiftet 2006 får – under vissa förutsättningar – företag som tillhandahåller kunder till ett annat företag inom samma koncern finansiering i samband med försäljning av varor eller tjänster driva sådan finansieringsrörelse utan krav på tillstånd enligt lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse. I en promemoria som har utarbetats inom Finansdepartementet har föreslagits att övergångsbestämmelsens giltighetstid förlängs med två år. Promemorian har remissbehandlats. *Finansinspektionen, Konkurrensverket, Insättningsgarantinämnden, Svenska Bankföreningen, Finansbolagens förening, Företagarnas Riksorganisation, Svenskt Näringsliv, Ericsson Credit AB, Volvo Financial Services AB* och *Industrins Finansförening* har avgett yttranden. En remissammanställning finns tillgänglig i lagstiftningsärendet (dnr Fi2005/6048).

Lagrådet

Den lagändring som föreslås är av enkel karaktär. Den består i att slutdatumet i en övergångsbestämmelse i lagen (2004:298) om införande av lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse förlängs med två år. Lagrådets hörande har därför inte ansetts nödvändigt.

4.1 Bakgrund

Lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse trädde i kraft den 1 juli 2004. I lagen finns bl.a. bestämmelser som reglerar tillståndpliktig finansieringsrörelse. Med tillståndspliktig finansieringsrörelse i lagens mening (1 kap. 4 § och 2 kap. 1 §) avses rörelse i vilken det ingår näringsverksamhet som har till ändamål att

1. ta emot återbetalningspliktiga medel från allmänheten, direkt eller indirekt via ett företag med vilket det finns ett nära samband, och
2. lämna kredit, ställa garanti för kredit eller i finansieringssyfte förvärva fordringar eller upplåta lös egendom till nyttjande (leasing).

Nära samband skall anses finnas mellan företag som ingår i samma koncern eller på annat sätt har, genom gemensamt ägande, avtal eller liknande, sådan samhörighet att den ekonomiska utvecklingen för ägaren eller ett eller flera av företagen är väsentligen beroende av utvecklingen i ett eller flera av de andra företagen.

Lagen om bank- och finansieringsrörelse innehåller även en uppräkningslista av ett antal undantag (2 kap. 3 §) för situationer då ett företag inte behöver tillstånd för att driva finansieringsrörelse. Ett sådant fall (fjärde punkten) är när ett företag tillhandahåller finansiering i samband med avsättning av tjänster som erbjuds eller varor som framställs eller säljs av företaget i fråga.

Situationen då ett företag tillhandahåller finansiering i samband med avsättning av tjänster som erbjuds eller varor som säljs – inte av företaget i fråga – utan av ett annat företag i samma koncern eller motsvarande utländska företagsgrupp finns inte med i uppräkningslistan av undantagen i lagen. Dessa fall undantas från tillståndsplikt enligt huvudregeln endast om företaget som tillhandahåller finansieringen inte tar emot återbetalningspliktiga medel från allmänheten.

I motiven till lagen (prop. 2002/03:139) anförde regeringen att försäljning av varor eller tjänster där köparen medges anstånd med betalningen är en form av finansiering, som ibland betecknas handelskrediter. Det är t.ex. vanligt att en säljare tillhandahåller varor eller tjänster på villkor som innebär att köparen skall betala inom en viss kortare tid. Regeringen ansåg dock inte detta utgöra kreditgivning enligt definitionen av finansieringsrörelse i den föreslagna lagen.

Regeringen uttalade vidare att det för producerande företag ibland finns ett behov av, utöver att sälja med betalningsanstånd, att finansiera avsättning av tjänster som erbjuds eller varor som tillverkas eller säljs av företaget i fråga. För att underlätta avsättningen kan olika finansieringsformer användas. Regeringen anförde att samtliga former har så lågt skyddsvärde att de inte kräver reglering och konstaterade att bedömningen i denna del överensstämde med gällande rätt och även med Banklagskommitténs förslag till reglering (SOU 1998:160).

Beträffande finansiering i samband med avsättning av tjänster som erbjuds eller varor som framställs eller säljs av ett annat företag i samma koncern eller med annat nära samband uttalade regeringen att det i

gällande rätt görs undantag från tillståndsplikt för denna situation enbart om medel inte anskaffas från allmänheten.

En utvidgning av undantaget genom att, i enlighet med Banklagskommitténs förslag, medge att denna verksamhet finansieras genom upplåning från allmänheten bedömdes i promemorian Reformerade bank- och finansieringsrörelse regler (Ds 2002:5) vara en förändring av gällande rätt som inte var förenlig med EG-rättens definition av kreditinstitut. Enligt EG-rättens definition av kreditinstitut är det ett kreditgivande institut som lånar upp medel från allmänheten. I promemorian anfördes därför att kommitténs förslag i den delen inte borde genomföras.

Mot bedömningen i promemorian invände Finansbolagens Förening att det var nödvändigt att införa ett undantag från tillståndskrav för de fall i vilka en koncern fungerar som en enhet men delar upp verksamheten i skilda juridiska personer och där finansieringen tillhandahålls av ett av koncernföretagen samtidigt som tjänsterna erbjuds eller varorna säljs av ett annat eller andra företag inom koncernen. Regeringen uttalade en viss förståelse för föreningens synpunkt att koncernen borde behandlas som en enhet, men ansåg att övervägande skäl talade för den bedömning som gjordes i promemorian.

Under beredningen av propositionen i finansutskottet (2003/04:FiU15) framfördes av företrädare för Ericsson m.fl. att undantaget från tillståndsplikt som gäller ett företags kreditgivning till dess egna kunder borde utvidgas till att omfatta även situationen när krediter ges till kunder till andra företag inom koncernen för köp av dessa företags varor och tjänster. På så sätt skulle det system som redan gällde behållas. Skälen angavs vara att ett utvidgat undantag möjliggjorde att kundkreditverksamheten inom en koncern kunde centraliseras och effektiviseras.

Utskottet konstaterade att enligt regeringens förslag omfattades denna verksamhet inte av tillståndsplikt enbart om medel inte lånas upp från allmänheten. Förekom indirekt upplåning från allmänheten, t.ex. via en internbank krävdes enligt förslaget tillstånd. Denna ordning hindrar, anförde utskottet, en effektiv hantering av kundkrediter inom industriella koncerner och försvårar för företagen att ordna med kundkrediter, som är en viktig förutsättning vid försäljning av varor och tjänster.

Utskottet efterlyste en redogörelse för hur frågan reglerats i andra länder och ansåg att regeringen borde analysera frågan ytterligare och bl.a. undersöka om en utvidgning av undantaget är förenligt med EG-rätten. Utskottet föreslog därför att den gällande tillämpningen skulle behållas och att ett tidsbegränsat undantag från tillståndsplikt för finansieringsrörelse för de ifrågavarande företagen skulle införas i lagen om införande av lagen om bank- och finansieringsrörelse. Riksdagen beslutade i enlighet med förslaget.

Av 29 § i lagen (2004:298) om införande av lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse framgår att till och med den 30 juni 2006 behövs inte tillstånd enligt lagen om bank- och finansieringsrörelse för finansieringsrörelse som drivs av ett företag som tillhandahåller finansiering i samband med avsättning av tjänster som erbjuds eller varor som framställs eller säljs av annat företag i samma koncern eller motsvarande utländska företagsgrupp, förutsatt att koncernen eller företagsgruppen inte har som huvudsakligt ändamål att driva finansiell verksamhet och att

företaget bara indirekt via ett företag med vilket det finns ett nära samband tar emot återbetalningspliktiga medel från allmänheten. Prop. 2005/06:121

4.2 Förlängning av övergångstiden

Regeringens förslag: Bestämmelsen i 29 § lagen (2004:298) om införande av lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse om att tillstånd inte behövs för ett företag som tillhandahåller krediter till kunder till andra företag i samma koncern för köp av dessa företags varor och tjänster förlängs med två år så att den gäller till och med den 30 juni 2008.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna tillstyrker eller har ingen erinran mot förslaget. *Konkurrensverket* ifrågasätter dock om ytterligare två år är rimligt för att bereda frågan.

Skälen för regeringens förslag: Ytterligare tid behövs för beredningen inom Regeringskansliet av frågan om ett eventuellt permanent undantag för finansieringsrörelse i nu aktuellt avseende. Det gäller såväl frågan om undantaget är förenligt med EG-rätten som den närmare utformningen av ett eventuellt undantag. En permanent lösning som innebär en lagändring måste kunna träda i kraft senast när den gällande övergångstiden löper ut den 30 juni 2006. En fullgod utredning av frågan bedöms inte kunna klaras av före den tidpunkten. Förlängningen bör, trots invändningen från *Konkurrensverket*, lämpligen bestämmas till två år, dvs. till utgången av juni 2008.

Den föreslagna förlängningen av övergångstiden för företag som bedriver viss finansieringsrörelse innebär att Finansinspektionen får en oförändrad tillsynsbyrå. Detta följer av att ett antal sådana företag, åtminstone tills vidare, inte kommer att omfattas av inspektionens kontroll. Förslaget bedöms således inte få några ekonomiska konsekvenser för Finansinspektionen.

De berörda företagen kan fortsätta organisera sin finansieringsverksamhet i enlighet med hittills gällande system. Några negativa ekonomiska konsekvenser för företagen torde således inte heller uppstå på grund av förslaget i propositionen.

Regeringens förslag: Lagändringen om en förlängning av övergångsperioden för vissa företag att få bedriva finansieringsrörelse utan krav på tillstånd enligt lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse föreslås träda i kraft den 1 juli 2006.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna tillstyrker eller har ingen erinran mot förslaget.

Skälen för regeringens förslag: Övergångstiden för vissa företag att få bedriva finansieringsrörelse utan krav på tillstånd enligt lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse går ut den sista juni 2006. En förlängning av övergångstiden bör därför träda i kraft den 1 juli 2006.

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 2 mars 2006

Närvarande: statsrådet Ringholm, ordförande, och statsråden Sahlin, Pagrotsky, Östros, Sommestad, Karlsson, Nykvist, Andnor, Nuder, Hallengren, Björklund, Holmberg, Österberg, Baylan

Föredragande: statsrådet Österberg

Regeringen beslutar proposition 2005/06:121 Förlängning av övergångstiden för vissa finansieringsföretag